

A 1598/välfärd

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 13-00270-1

Jäsen ehdotus rajattomasta pohjoismaisesta sairaanhoidosta

Sairaanhoidon järjestäminen on suuri haaste Pohjoismaille. Väestön ikääntyminen johtaa korkeisiin kustannuksiin, ja korkealuokkainen hoito taas edellyttää riittävän suurta asiakaspohjaa eli potilaiden määrää. Pohjoismaissa on yhteensä 25 miljoonaa asukasta.

Pohjoismaiden ministerineuvoston sisällä on herätty tähän asiaan, myös pääministeritasolla. Viimeisimpänä on asetettu ruotsalainen Bo Könberg selvittämään terveysalan yhteistyötä Pohjoismaiden välillä. Sosiaali- ja terveysministerielle luovutettavan loppuraportin on tarkoitus valmistua kesäkuussa 2014. Raportille olisi tarkoitus saada samanlainen aktiivinen seuranta kuin mitä kohta viisi vuotta täyttävä ulko- ja puolustusyhteistyön Stoltenberg-raportti on saanut niin ministereiden kuin parlamenttien puolella.

Keskiryhmä on toiminut terveys- ja sairaanhoitoalan yhteistyön tehostamiseksi jo pitkään. Lokakuussa 2007 se hyväksyi ehdotuksen pohjoismaisesta terveysalueesta, jonka pohjalta Pohjoismaiden neuvoston hyvinvointivaliokunta laati ministerineuvostolle suosituksen asettaa asiantuntijatyöryhmä arvioimaan yhteistyömahdollisuuksia harvinaisten sairauksien sekä kalliiden ja paljon resursseja vaativien hoitojen suhteen. Marraskuussa 2010 Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi suosituksen, jonka mukaan Pohjoismaiden tulisi laatia yhteinen toimintasuunnitelma harvinaisten sairauksien osalta.

Keskiryhmä tukee ministerineuvoston tähänastisia toimia terveydenhoito-yhteistyön kehittämiseksi, mutta haluaa vastaisuudessa nähdä vielä kunnianhimoisempia tavoitteita sekä konkreettisempia toimenpiteitä niin sosiaali- ja terveys- kuin pääministereiltäkin. Keskiryhmän mielestä yhteistyö ei ole hyvistä tavoitteista huolimatta vielä johtanut läpimurtoon tai sellaisiin toimenpiteisiin, jotka oikeasti säästävät resursseja ja parantavat sairaanhoidon laatua Pohjoismaissa.

Keskiryhmän mielestä ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ns. Stoltenbergin raportin menestys pohjautuu seuraaviin asioihin:

- 1) selvitysmiehen tehtävänanto oli riittävän selkeä,
- 2) selvitysryhmällä oli tehtävän vaatima motivaatio, asiantuntemus ja auktoriteetti,
- 3) raportin ajoitus oli sopiva siihen nähden, mihin suuntaan ulko-, turvallisuus- ja puolustusyhteistyö oli kehittynyt ja millaiset kustannuspaineet mailla oli niihin liittyen,
- 4) raportin suositukset olivat riittävän konkreettisia ja pitkälle mietittyjä ja
- 5) aika oli kypsä läheisemmälle yhteistyölle.

Keskiryhmän mielestä "Stoltenbergin raportti" on mahdollinen myös terveysalalla mutta se edellyttää sitä, että monet eri palaset osuvat kohdalleen.

Keskiryhmän mielestä pohjoismaisen sairaanhoidon yhteistyön tehostaminen voisi sisältää seuraavia tavoitteita:

- 1) Esteiden poistaminen potilaiden vapaan liikkuvuuden tieltä raha seuraa potilasta -periaatteella.
- 2) Maiden välinen työnjako sekä tietojen vaihtaminen harvinaisten sairau- den diagnosoinnissa ja hoidossa. Tämä myös parantaisi hoidon laatua.
- 3) Kliinisen tutkimuksen tietovarantojen (tietokantojen) harmonisointi. Yhdessä maassa tutkimuksella todennettu hoitomenetelmä tulee hyväksyä myös muissa maissa. Näin Pohjoismaat myös pystyisivät kilpailemaan esim. niiden Aasian maiden kanssa, jotka ovat tulleet kliinisen tutkimuk- sen markkinoille.
- 4) Käypä hoito -suositusten yhtenäistäminen.
- 5) NORDCAN-yhteistyön kehittäminen ja laajentaminen pohjoismaisen syöpärekisterin luomiseksi. Syöpätapausten määrä kasvaa mm. väestön ikääntymisen vuoksi. Syöpärekisterin laajentaminen Pohjoismaihin helpot- taisi tutkimusta ja auttaisi löytämään ja levittämään parhaita käytäntöjä.
- 6) Yhteiset kalusto-, lääke-, IT- järjestelmä- ym. hankinnat silloin kun tu- loksena on alhaisempi hankintahinta.
- 7) Tavoite siitä, että pohjoismaiset potilastietojärjestelmät tulevaisuudes- sa "puhuisivat keskenään". Tämä mm. parantaisi potilaan turvallisuutta mikäli tämä sairastuu toisessa maassa.
- 8) Sähköinen terveydenhuolto. Potilaan tulee saada tavata alansa paras hoito-osaaminen, riippumatta siitä missä päin tämä sijaitsee.
- 9) Lisää "EES-mallin" mukaista yhteistyötä Skånessa, missä Ruotsi ja Tanska yhteistyössä rakentavat maailman suurinta mikroskooppia. Yhteis- työtä voidaan tehdä Pohjoismaiden välillä esim. sellaisten hoitojen suh- teen, jotka vaativat kalliita huippuinstrumentteja, sekä esim. kantasolu- tutkimuksessa.
- 10) Ruotsin mallin mukaisen pohjoismaisen Öppna jämförelser ("Avoin vertailu") -järjestelmän luominen, tavoitteena jakaa avoimesti tietoa ter- veyden- ja sairaanhoidon laadusta, tuloksista sekä kustannuksista.

Näissä kymmenessä kohdassa keskiryhmä on päättänyt keskittyä nimen- omaan sairaanhoitoon, mutta ryhmä korostaa, että ennalta ehkäisevillä toimilla on ratkaiseva merkitys puhuttaessa sairaanhoidosta.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1598/välfärd

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 13-00270-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1598/välfärd

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 13-00270-1

Keskiryhmän mielestä pohjoismaisen yhteistyön kaikilla eri sektoreilla tulee perustua siihen periaatteeseen, ettei yksikään maa yksin voi jarruttaa yhteistyötä. Tämä pätee niin ulko-, turvallisuus- ja puolustus- kuin sairaanhoitoalan yhteistyöhön. Yhteistyötä pitää pystyä viemään eteenpäin vaikka kaikki maat eivät olisi siinä mukana.

Edellä esitetyn nojalla keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne nostavat sairaanhoidon yhteistyön tavoitetasoa huomattavasti nykyisestä.

että ne osallistuvat aktiivisesti meneillään olevaan prosessiin, jossa tarkoituksena on kehittää pohjoismaista yhteistyötä niin, että se säästää resursseja, parantaa sairaanhoidon laatua ja potilasturvallisuutta sekä lisää potilaiden valinnanvapautta.

että ne asettavat tavoitteekseen luoda pohjoismaisen vapaan liikkuvuuden alueen, jonka sisällä potilaat, tutkimustulokset ja potilastiedot liikkuvat vapaasti Pohjoismaiden rajojen yli.

että Pohjoismaiden pääministerit myös jatkossa vastaavat tämän tärkeän hankkeen eteenpäin viemisestä.

Tórshavnissa 24. syyskuuta 2013

Anders Andersson (kd)

Anders Eriksson (ÅF)

Agneta Börjesson (mp)

Arto Pirttilahti (kesk.)

Anita Brodén (fp)

Bertel Haarder (V)

Birgitte Josefsen (V)

Christina Gestrin (r.)

Eeva-Maria Maijala (kesk.)

Finn Thranum (V)

Jan Lindholm (MP)

Helgi Abrahamsen (sb)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Johanna María Sigmundsdóttir (F)

Johanna Karimäki (vihr.)

Robert Marshall (Björt framtíð)

Simo Rundgren (kesk.)

Thomas Danielsen (V)

Åsa Torstensson (C)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1598/välfärd

Tekijä(t):

Keskiryhmä

Käsittelijä:

Hyvinvointivaliokunta

Dnro 13-00270-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1598/välfärd

Tekijä(t):

Keskiryhmä

Käsittelijä:

Hyvinvointivaliokunta

Dnro 13-00270-1